

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 00-63-7/14 -
Podgorica, 15. april 2014. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 77 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, sa sjednice održane 4. aprila 2014. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

sa kontrolnog saslušanja **ministra finansija, dr Radoja Žugića, ministra ekonomije, dr Vladimira Kavarića i stečajnog upravnika Solane „Bajo Sekulić“ a.d. Ulcinj, Ognjena Jovovića** radi pribavljanja informacija o stečajnom postupku u Solani „Bajo Sekulić“ a.d. Ulcinj sa posebnim naglaskom na zaštitu prava radnika Solane

Pozivu da prisustvuju sjednici, pored lica koja su saslušana, odazvali su se i predsjednik sindikalne organizacije Solane „Bajo Sekulić“ a.d. Ulcinj, Marko Miranović, kao i poslanici u Skupštini Crne Gore, iz Ulcinja: Genci Nimanbegu, Dritan Abazović i Luid Škrelja.

I Predsjednik Odbora, **Aleksandar Damjanović**, podsjetio je da je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet na 47. sjednici održanoj 13. marta 2014. godine, jednoglasno, sa sedam glasova „za“, donio Odluku o kontrolnom saslušanju ministra finansija, dr Radoja Žugića, ministra ekonomije, dr Vladimira Kavarića i stečajnog upravnika Solane „Bajo Sekulić“ a.d. Ulcinj, Ognjena Jovovića radi pribavljanja informacija o stečajnom postupku u Solani „Bajo Sekulić“ sa posebnim naglaskom na zaštitu prava radnika Solane, kao i da je na 50. sjednici Odbora, dana 24. marta, dogovoreno da se na sjednicu, pored lica koja će biti saslušana, pozove i predsjednik sindikalne organizacije Solane „Bajo Sekulić“ Ulcinj, Marko Miranović i poslanici u Skupštini Crne Gore, koji su iz Ulcinja.

Poslanik **Srđan Milić**, kao inicijator saslušanja upoznao je Odbor sa nizom aktivnosti koje je imao u prethodnom periodu, u vezi sa situacijom u Solani a.d. Ulcinj, kao i sa odgovorima koje je dobio od nadležnih institucija na postavljena pitanja. Ukazao je da je zahtjev za održavanjem saslušanja rezultanta zahtjeva sindikalne organizacije Solane „Bajo Sekulić“ a.d. Ulcinj, u dijelu problematike koja se bavi zaštitom interesa ne samo radnika, nego i države Crne Gore. Milić je iskazao zadovoljstvo povodom činjenice da je obezbijeđeno da se zaposlenima u Solani produži ugovor na mjesec dana, ali i istakao da je to nedovoljno, te ukazao na problem rješavanja pitanja duga za struju, u iznosu od oko 20.000 €. Takođe, naveo je da zbog velike količine vode postoji opasnost da uslijed erozije zemlišta dođe do potapanja proizvodnog dijela Solane i apelovao da se stane u zaštitu interesa države Crne Gore i obezbijedi priključenje struje, kako bi se ispumpale one količine vode koje danas prijete da unište navedeni dio Solane. Milić je naveo da treba nastaviti proizvodnju u ovom preduzeću imajući u vidu da je Solana brend, ne samo Ulcinja, nego čitave države i istakao da treba obezbijediti zaštitu kako interesa radnika, tako i interesa države.

Ministar finansija, **dr Radoje Žugić**, naveo je da je Solana privatizovana po modelu berze, prodajom tri manjinska paketa akcija investicionim fondovima, da je stečajni postupak

uveden sredinom 2005. godine, kao i da je nakon osam pokušaja prodaje, aktuelni deveti tender oglašen sa kupopordajnom cijenom od 195 miliona €. Imajući u vidu da potraživanja povjerilaca Solane iznose oko 6 miliona €, konstatovao je da vrijednost imovine prevazilazi navedene obaveze. Takođe, naveo je da se problem prodaje ovog društva nalazi u neregulisanim vlasničkim pravima o imovini dužnika u skladu sa Zakonom o svojinsko pravnim odnosima. U tom smislu je podnijeta tužba, budući da dužnik ima pravo trajnog korišćenja radi pretvaranja ovog prava u pravo svojine, shodno članu 419 navedenog zakona i člana 427 Zakona obligacionim odnosima. Zemljište u postupku privatizacije, na koje dužnik ima pravo korišćenja, ušlo je u stečajnu masu i na osnovu njegove procjene, nije došlo do pretvaranja prava korišćenja u pravo svojine. Ovo se društvo stoga obratilo Savjetu za privatizaciju, radi mišljenja o plaćenju tržišnoj naknadi za zemljište koje je steklo u postupku privatizacije, koji još uvijek nije izdao mišljenje. Imajući u vidu navedeno, pokrenuta je svojinska tužba pred nadležnim sudom i rješava se proces u pretvaranja prava korišćenja u pravo svojine, odnosno, utvrđivanja plaćene pravedne nadoknade u procesu privatizacije. Ministar Žugić je, takođe, naveo da je evidentan problem da je predmet prodaje u stečajnom postupku to što je prostornim planom zemljište definisano kao zemljište posebne namjene i istakao da svako naredno oglašavanje znači dalje obezvrijeđivanje imovine u smislu naplate i mogućnosti realizacije svih dugovanja pravnog lica u stečaju. Konstatovao je da ukupan dug Solane na dan 04.04.2014. godine iznosi 1.757.730 €, odnosno da dug nastao poslije uvođenja stečaja iznosi 965.220 € i ukazao da postupak stečaja u velikoj mjeri ograničava preduzimanje efikasnih mjera naplate od strane Poreske uprave. Ministar je, takođe, naveo da Solana od 2011. godine, nije podnosila izvještaj o uračunatim i isplaćenim zaradama i da je iznos duga po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja za ovaj period sigurno veći. Ministar je ukazao da se nagomilani problemi u Solani mogu prevazići kroz sagledavanje mogućnosti segmentiranja dijela imovine koji nije u direktnoj tehničko-tehnološkoj podršci proizvodnji, na način da se jedan segment odvoji, urbanizuje, izmjeni plan isključivo za jednu namjenu i da se po tom osnovu, u što kraćem roku, izmire potraživanja radnika i povjerilaca. Takođe, sugerisao je da se proces segmentiranja realizuje u pravcu da preostali dio kompanije ostane u funkciji onoga što je u skladu sa prvobitnom namjenom, odnosno da se ne ugrozi buduća proizvodnja soli.

Ministar ekonomije, **dr Vladimir Kavarić**, raspravu o navedenom ocijenio je korisnom i potrebnom, ukazavši da navedena problematika tangira sve grane vlasti, te da je u ovom trenutku, s aspekta pravne procedure, najmanje u nadležnosti izvršne vlasti, s obzirom da je momentom uvođenja stečaja, 2005. godine, ovo preduzeće prešlo u isključivu nadležnost Privrednog suda, kao i da je manevarski prostor svih onih koji žele nešto da urade značajno sužen. Ukazao je da je situacija u Solani jedan od rijetkih primjera gdje je Vlada Crne Gore, do uvođenja klasičnog stečaja, imala samo jednu ingerenciju, koja se odnosi na koncesije. Vlada je, naglasio je, opredijeljena da se na navedenom prostoru proizvodi so i, s tim u vezi, vrše komplementarne aktivnosti. Ministar ekonomije, ocijenio je da je jedan od problema sa kojima se suočava Solana, organizovanje proizvodnje na dugoročno održiv način. U odnosu na probleme zaposlenih koji se, prije svega, odnose na: isplatu zaostalih zarada, plaćanje poreza i doprinosa, ministar je ocijenio da je navedeno pitanje više u ingerenciji Ministarstva rada i socijalnog staranja i pozvao na podršku Predloga zakona o izmjenama i dopuni Zakona o radu, koji je u skupštinskoj proceduri, a kojim je predviđeno da licu čiji je radni odnos prestao usljed stečaja, doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za godine radnog staža koje mu nedostaju za sticanje uslova za penziju, za koji period mu poslodavac nije vršio uplatu tog doprinosa, uplaćuje Fond rada. Ministar je ukazao na potrebu da se zajednički iznađe rješenje situacije u kojoj se nalazi navedeno preduzeće i ocijenio da je potrebno raditi na zakonodavnom

okviru u odnosu na situaciju da je u većini gradova u Crnoj Gori u procesu stečaja zarobljena velika imovina.

Stečajni upravnik Solane „Bajo Sekulić“ ad Ulcinj, **Ognjen Jovović**, ukazao je da je stečajni postupak klasičan pravni postupak koji ima jasno propisanu proceduru, koja se odnosi na unovčenje imovine i iznalaženje načina da se izmire obaveze. S tim u vezi, ocijenio je da treba iznaći rješenje u dijelu koji se odnosi na socio-ekonomsku dimenziju problema Solane, odnosno problema sa kojima se susreću zaposleni. Stečajni upravnik, podsjetio je, da je nakon što je protekao rok od 5 godina i nije došlo do realizacije plana reorganizacije, na predlog tadašnjeg stečajnog upravnika, Stečajni sud donio rješenje o uvođenju stečaja nad Solanom, kada se krenulo ka unovčenju imovine. U tom pravcu, do sada je bilo devet neuspješnih prodaja. U odnosu na navedeno, ocijenio je da je prvobitno potrebno obezbijediti sve uslove koje treba da ima imovina koja je namijenjena prodaji da bi ista bila uspješna i s tim u vezi, osvrnuo se na problem prava svojine navedenog preduzeća, kao i odredbu da po automatizmu, shodno Zakonu o koncesijama, društva koja se nalaze u stečaju nemaju prava na koncesiju. Ukazao je da se pred sud i stečajnog upravnika postavljaju veliki problemi koji se tiču Solane: organizovanje berbe soli u 2014. godini, stavljanje u funkciju Solane, izmirenje obaveza prema zaposlenima ili bivšim zaposlenima, te kako sačuvati izuzetno vrijednu imovinu. Potrebno je, ocijenio je Jovović, napraviti multidisciplinarni tim od stručnjaka raznih profila kako bi se do kraja analizirali ovi problemi. Naglasio je da je sklopljen Sporazum između Solane i svih zaposlenih, te da su utvrđene sve obaveze prema radnicima, odnosno njihova potraživanja, čiji je ukupan neto iznos 962.000 €, neisplaćene zarade od aprila do decembra 2013. godine prema evidenciji „Solane“ iznose oko 182.000 €, dok obaveze po osnovu poreza i doprinosa iznose oko 130.000 €. Ukazao je da su poslanici u dva navrata posjetili Solanu, 20. i 25. marta 2014. godine, i da su iz razgovora sa njima, proistekle aktuelne aktivnosti na uključivanju svih organa i organizacija državih institucija, u pokušaju nalaženja rješenja za Solanu. Ukazao je da ne očekuje da Solana može generisati nivo prihoda, iz kojih može da izmiruje obaveze, ukoliko se ne uđe u neki realniji okvir za stavljanje u funkciju Solane i izvlačenja dobiti iz potencijala koji ima Solana. Na bazi navedenog, obavijestio je Odbor da je uputio dopis Ministarstvu rada i socijalnog staranja da pomogne u dijelu problema koji se odnose na zaposlene.

Predsjednik sindikalne organizacije Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, **Marko Miranović**, ukazao je da problemi radnika Solane izazivaju sve veću zabrinutost imajući u vidu da je u navedenoj firmi od 21. januara 2014. godine uveden štrajk zbog neizmirenja obaveza vlasnika, od 1. marta 2013. godine, po osnovu ličnih dohodaka, kao i zbog načina na koji se upravlja kompanijom. Takođe, ukazao je da je Solana i za vrijeme stečaja poslovala kao privredni subjekt, prodavajući so na tržištu Crne Gore i regiona, ali da u tom periodu radnicima nijesu izmirivane obaveze po osnovu ličnih dohodaka i doprinosa. Istakao je da se na osnovu materijala sindikalne organizacije, koji je na sjednici podijeljen članovima Odbora i ostalim učesnicima, može prepoznati neodgovorno ponašanje vlasnika kroz otuđivanje opreme, rasprodaju, neizmirivanje obaveza prema državi odnosno Poreskoj upravi i dr. S tim u vezi, interesovalo ga je koje su zakonske mogućnosti Vlade Crne Gore da sankcioniše takvo ponašanje. Upoznao je prisutne da je poslanik Srđan Milić bio u radnoj posjeti Solani, gdje se u razgovoru sa njim i stečajnim upravnikom postignut dogovor o produženju radnog odnosa za mjesec dana i dogovor oko uključivanja električne energije, kao prioriteta za odvijanje poslovnog procesa u Solani, imajući u vidu da Solana nema struju od 8. februara 2014. godine. S toga, interesovalo ga je do kojeg stepena se stiglo u realizaciji dogovora u dijelu uključivanja električne energije, povezivanja radnog staža radnika i isplaćivanja zaostalih ličnih dohodaka. Podsjetio je da je još uvijek na snazi Odluka o zabranjenom ulasku radnika u Solanu, iako su

određeni radnici potpisali ugovore o radu na mjesec dana. Saopštio je Odboru da je sindikalna organizacija Solane dobila dopis od Ministarstva rada i socijalnog staranja kojim su obaviješteni da navedeno ministarstvo, shodno odredbama Zakona o radu i Opšteg kolektivnog ugovora, nema zakonskog osnova da vrši uplatu neizmirenih obaveza poslodavaca po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za zaposlene u slučaju uvođenja stečaja, već da se iste izmiruju iz stečajne mase shodno odredbama Zakona o stečaju.

II Tokom rasprave, članovi Odbora i pozvani poslanici iz Ulcinja, bili su u prilici da iskažu svoja gledišta povodom teme kontrolnog saslušanja.

S obzirom da se 51. sjednica Odbora snimala fonografski, u zapisniku sa sjednice će biti navedene pojedinačne ocjene i stavovi.

Tokom rasprave postavljena su brojna pitanja koja su se, između ostalog, odnosila na: aktivnosti koje sprovodi stečajni upravnik; potrebu obezbjeđenja električne energije za Solanu i stanje opreme u istoj; ogromnu razliku u cijeni po kojoj je, putem berze, prodata Solana i procijenjenu vrijednost od 195 mil € po posljednjem tenderu za prodaju; potrebu da se jasno ukaže na činjenicu da je privatizacijom prodato samo pravo korišćenja zemljišta od 15 mil kvadratnih metara na kojem se nalazi Solana, ali ne i pravo svojine nad istim; mogućnost da država povрати Solanu u državno vlasništvo; potrebu da se ispoštuju sva prava radnika; mogućnost da se izvrši prenamjena jednog dijela zemljišta na kojem se nalazi Solana i na taj način, kroz prodaju zemljišta, izmire obaveze prema radnicima i povjeriocima i td.

III Imajući u vidu raspravu sa 51. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, održane 4. aprila 2014. godine, na kojoj je održano kontrolno saslušanje, ministra finansija, dr Radoja Žugića, ministra ekonomije, dr Vladimira Kavarića i stečajnog upravnika Solane „Bajo Sekulić“ a.d Ulcinj, Ognjena Jovovića, radi pribavljanja informacija o stečajnom postupku u Solani „Bajo Sekulić“, Odbor je na 52. sjednici održanoj 14. aprila 2014. godine, jednoglasno, u skladu sa članom 77 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odlučio da predloži Skupštini da usvoji sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Skupština Crne Gore poziva Elektroprivredu Crne Gore ad Nikšić, da u najkraćem mogućem roku isporuči električnu energiju Solani „Bajo Sekulić“ ad Ulcinj u cilju zaštite procesa proizvodnje i nesporne zaštite državne imovine, uz obavezu Solane ad, da dug za isporučenu električnu energiju plati nakon pokretanja procesa proizvodnje;
2. Skupština Crne Gore insisitira da Vlada Crne Gore i Fond rada preduzmu neophodne aktivnosti na povezivanju radnog staža i isplati zaostalih zarada u skladu sa odredbama članova 97, 98, 99 i 100 Zakona o radu;
3. Poziva se Vlada Crne Gore da zajedno sa opštinom Ulcinj, uz podršku Investiciono-razvojnog fonda, sagleda mogućnost da kroz poslovno – tehničku saradnju, obezbijede uslove za nastavak proizvodnje;
4. Skupština Crne Gore, u cilju rješavanja evidentnih problema u funkcionisanju Solane ad, predlaže da Vlada i opština Ulcinj solidarno sagledaju mogućnost prodaje adekvatne državne ili imovine Opštine, kako bi se obezbijedila neophodna finansijska sredstva za nastavak primarne djelatnosti „Solana“ ad Ulcinj – proizvodnje soli, što ne podrazumijeva prodaju imovine ad Solana.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović